

Temat: Podstawy ideowe

Cel: Zapoznanie uczestników zajęć z podstawami ideowymi w pracy z harcerzami starszymi

Zamierzenia

Po zajęciach uczestnik będzie:

- wiedział, jaki ma być człowiek, którego kształtuje dzisiejsze harcerstwo,
- potrafił świadomie wpleść wartości wynikające z Prawa i Przyrzeczenia Harcerskiego w program pracy drużyny,
- rozumiał i potrafił wytłumaczyć młodzieży w wieku 13-16 lat treści i wartości wynikające z Przyrzeczenia Harcerskiego,
- rozumiał rolę Prawa i Przyrzeczenia Harcerskiego w wychowaniu młodzieży w wieku starszoharcerskim,
- umiał zorganizować i przeprowadzić obrzęd Przyrzeczenia Harcerskiego, zgodnie z zasadami bezpieczeństwa,
- znał rolę drużynowego podczas Przyrzeczenia Harcerskiego (np. kiedy nie jest on Instruktozem ZHP).

Odbiorcy: Uczestnicy kursu drużynowych starszoharcerskich

Ilość uczestników: 20

Prowadzący: phm. Piotr „Siogun” Bańdur HR

Czas trwania: 120 minut

Materiały potrzebne do zajęć: metalowa miska, metalowa łyżka, 10 wkładów do zniczy, zapałki, flaga państwowa

Załączniki:

- Załącznik 1 – Definicja kuźnicy, pytania do kuźnicy

Plan zajęć

Treść	Przebieg	Czas	Uwagi
Wprowadzenie	FORMA: OBRZĘDOWE ROZPOCZĘCIE Obrzędowe rozpoczęcie zajęć.	5	wkłady do zniczy, zapałki

Kuźnica	FORMA: KUŹNICA Prowadzący przypomina uczestnikom zajęć, czym jest kuźnica i na czym polega. Następnie wspólne wykuwanie opinii na temat wykorzystywania Prawa i Przyrzeczenia Harcerskiego w pracy z harcerzami starszymi.	75	metalowa miska, metalowa łyżka – do wykonywania sygnału
Tworzenie obrzędu	FORMA: WARSZTAT Uczestnicy mają za zadanie przygotować obrzęd złożenia Przyrzeczenia Harcerskiego przez harcerza. Muszą wymyślić wszystkie jego elementy z uwzględnieniem: <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystania żywiołu wiatru (na potrzeby warsztatu są drużyną starszoharcerską ZEFIR nawiązującą do siły żywiołu wiatru) • wykorzystania flagi państwowej • aspektu „przeżycia” obrzędu, a nie „przetrwania” • zachowania bezpieczeństwa przy przeprowadzaniu obrzędu • obostrzeniu możliwości odbioru Przyrzeczenia Harcerskiego tylko przez instruktora. 	25	flaga państwowa
Obrzęd	FORMA: WYMYŚLONY OBRZĘD PRYZRZECZENIA Uczestnicy zajęć przeprowadzają obrzęd Przyrzeczenia Harcerskiego. W roli składającego przyrzeczenie ma wystąpić prowadzący zajęcia (lub innej osoby, jeśli wśród uczestników nie ma instruktora).	10	
Podsumowanie, zakończenie zajęć	FORMA: RUNDKA - PODSUMOWANIE Prowadzący podsumowuje wszystkie zagadnienia, wyjaśnia niejasne i niezrozumiałe sprawy. Uczestnicy dokonują oceny przeprowadzonych zajęć.	5	

Ewentualne uwagi

Przygotował i opracował:
phm. Piotr „Siogun” Bańdur HR

Załącznik 1
KUŹNICA

Kuźnica jest formą dyskusji polegającą na wygłaszaniu własnych przemyśleń i opinii. Nie występuje w niej dialog, dyskusja, rozmowa. Każdy ma prawo wyrazić swoje zdanie, dotyczące tematu kuźnicy, ale nikt podczas jej trwania nie może tego

oceniać. Kolejne wypowiedzi nie powinny nawiązywać do słów poprzedników. Każdy sam „wykuwa” swoje zdanie na temat poruszany podczas kuźnicy. Poszczególne tematy poruszane podczas kuźnicy kończy i rozpoczyna specjalny dźwięk.

1. Cytat: „Mam szczerą wolę, całym życiem, pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim i być postusznym Prawu Harcerskiemu”

„Harcerz sumiennie spełnia swoje obowiązki wynikające z Przyrzeczenia Harcerskiego”

Pytania: W drużynie harcerskiej Prawo i Przyrzeczenie Harcerskie są niekwestionowanym systemem wartości, jego zapisy są przyjmowane wprost. Co zrobić, gdy harcerz zaczyna kwestionować wcześniej przyjęty system wartości? Czym dla Ciebie jest Prawo Harcerskie?

Cytat podsumowujący: „Nie chodzi o to, byśmy osiągnęli nasze najwyższe ideały, lecz o to, aby były one naprawdę wysokie.”
Robert Baden-Powell

2. Cytat: „Na słowie Harcerza polegaj jak na Zawiszy”

„Harcerz postępuje po rycersku”

„Harcerz jest karny i posłuszny rodzicom i wszystkim swoim przełożonym”

Pytania: Kto to jest autorytet? Kogo nazywamy dziś autorytetem? Kim powinien być drużynowy dla harcerzy starszych?

Autorytetem i przywódcą? Czy już bardziej przyjacielem i przewodnikiem w poszukiwaniach? Kto dla Ciebie jest autorytetem?

Cytat podsumowujący: "Prawdziwy autorytet tworzy tylko osobisty przykład, prawdziwość czynów, odpowiedzialność, porządek, konsekwencja." Stefan Mirowski

3. Cytat: „Harcerz jest pożyteczny i niesie pomoc bliźnim”

„Harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa każdego innego harcerza”

Pytania: Służba. Czym jest? Czy służba to styl życia? Czy jest potrzebna w rozwoju harcerzy starszych? Może nie musi istnieć? Może nie jest potrzebna? Czym dla Ciebie jest służba?

Cytat podsumowujący: "Harcerstwo jest organizacją nastawioną nie na żądanie od społeczeństwa, ale na dawanie społeczeństwu, służenie mu." Aleksander Kamiński

4. Cytat: „Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać”

Pytania: Czy człowiek panuje nad przyrodą czy jest tylko jej elementem? Czy w dobie cywilizacji przemysłowej możliwe jest życie w zgodzie z naturą? Czego uczy przyroda? Czy ruch i działanie na łonie przyrody jest przydatny do pracy z drużyną harcerską? Co daje Tobie kontakt z przyrodą?

Cytat podsumowujący: „Istotę życia skautowego stanowi pełne tężyzny życie w terenie.” Robert Baden-Powell

5. Cytat: „Harcerz jest zawsze pogodny”

Pytania: Jaki jest człowiek, któremu brak pogody ducha? Jaki jest człowiek pogodny w kontaktach z innymi ludźmi? Czy łatwo jest cieszyć się szczęściem innych? Czy optymizm pomaga, czy przeszkadza w życiu? Czy dla Ciebie ważna jest pogoda ducha?

Cytat podsumowujący: „Gdy się zobaczyło tylko raz piękno szczęścia na twarzy ukochanej osoby, wiadomo już, że dla człowieka nie może być innego powołania, jak wzbudzenie tego światła na twarzach otaczających nas ludzi.” Albert Camus

6. Cytat: „Harcerz jest oszczędny i ofiarny”

Pytania: Czy oszczędność powinna się kojarzyć jedynie z pieniędzmi? Dlaczego bywamy nieoszczędni? Jak wychowywać ekonomicznie harcerzy starszych? Co harcerze starsi mogą ofiarować innym? Czy w przyjaźni potrzebna jest ofiarność? Czy być ofiarnym znaczy być naiwnym? Czy łatwo jest dziś o bezinteresowność? Czym dla Ciebie jest oszczędność i ofiarność?

Cytat podsumowujący: „Zadaniem instruktora jest dawać, a nie brać.” Henryk Glass

7. Cytat: „Harcerz pracuje nad sobą, jest czysty w myśli, mowie i uczynkach; jest wolny od nałogów”

Pytania: Czy ciągła praca nad sobą jest ważna? Jak zachęcać innych do rozwijania samego siebie? Jak sami pracujecie nad sobą? Czym jest czystość myśli, mowy i uczynków? Myśleniem nad tym, co się robi? Dbaniem o czystość i piękno języka? Czemu ograniczać się wolnością od nałogów? Czym dla Ciebie jest czystość i wolność od nałogów?

Podsumowanie: „Z praw harcerskich robimy dekalog, ale to jest tylko kodeks, którego przestrzeganie daje nam prawo do nazwy harcerza” Wiktor Franz